

Århus den 12. juni 2016

Til Bestyrelsen og skolekredsen

N. Kochs skole

Skt. Johannes Allé 4,

8000 Århus C

Tilsynserklæring vedrørende N. Kochs skole, skolekode 751061, for skoleåret 2016/2017

I samarbejde med skolens ledelse er skoleårets tilsyn tilrettelagt med henblik på at efterkomme lovgivningens krav.¹ Kort fortalt skal tilsynsførende føre tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, regning/, matematik og engelsk. Desuden skal det vurderes, om undervisningen som helhed står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Endvidere omfatter tilsynet en vurdering af om undervisningen foregår på dansk, og at skolens virke forbereder eleverne til at leve og tage ansvar i et samfund med frihed og folkestyre.

Årets tilsyn har omfattet 3 møder med Lisbeth Qvortrup, to besøgsdage samt analyse af dokumenter. Som tidligere år er tilsynet tilrettelagt med fokus på både ovenstående obligatoriske områder samt årets to valgte tematiske opmærksomheder: ”Værdier og demokratisk deltagelse” samt ”Ikke fagdelt undervisning”

Første besøgsdag var den 07.12 2016, hvor jeg bl.a. deltog i undervisning i dansk i 5.a og kulturfag i 6. klasse. Jeg mødtes også med it-ansvarlige Bo Westersøe og Morten Lund vedr. anvendelse og udvikling af IT.

Anden besøgsdag var den 28. marts 2017, hvor jeg bl.a. deltog i undervisningen i matematik, emneuge i 1. og 2. klasse, engelsk i 10 klasse samt et elevrådsmøde. Desuden indgik et møde med afdelingsleder Kate Dybdahl om ”Ikke fagdelt undervisning”.

På begge besøgsdage indgik en del samtaler med lærere og elever i forbindelse med besøgene i klasserne og i pauserne.

I det følgende beskrives først udvalgte indtryk og vurderinger efter besøg i undervisningen samt ovennævnte møder. Til slut følger en kortfattet opsamlende vurdering, som følger certificeringsudvalgets seneste anbefalinger.

Indtryk og vurderinger efter besøg i undervisningen

Igen i år møder jeg samlet set en undervisning, der er kendetegnet ved at eleverne deltager aktivt, stemningen er tillidsfuld mellem eleverne og mellem lærere og elever. Lærerne gennemfører veltilrettelagt undervisning med tydelige intentioner for elevernes faglige, sociale og personlige udvikling.

Som et lille eksempel på at personlige og sociale kompetencer kan øves, så mødte jeg på gangen den 7. dec. en gruppe på fire elever fra 0-klasser. De var ude at øve sig på, at være modige, nysgerrige og venlige. Derfor skulle de have mod til at stille én de

¹ <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=145519#Kap3>

ikke kendte et spørgsmål, lytte og være venlige. Med lærerens støtte turde de fire elever at stille mig et spørgsmål: ”Hvor gammel er du? Efterfølgende gik turen med sommerfugle i maven helt op på en anden etage.

Det var så fint, og tjener som eksempel på, at al udvikling starter i det små, samt at eleverne også skal have støtte fra voksne til at lære den slags kompetencer.

I dansk i 5.a sad eleverne på deres faste pladser i 6 grupper af 4 elever. Der var en koncentreret tillidsfuld stemning. Klassen var optaget af at lære om billedsprog i tekster. Der blev vist eksempler, og 15 elever sad med hånden oppe, og ville gerne deltage i klassedialogen. Efterfølgende skulle eleverne i par være ”billedsprogsdetektiver”. De skulle finde og skrive eksempler i et dokument, der blev delt i på google drev. Som en del af undervisningen blev eleverne på et tidspunkt inddelt i grupper, hvor de skulle øve sig på at beskrive metaforer fra teksten med egne ord i endnu et fællesdokument. Da to elever rettede i noget andre havde skrevet, så gav det anledning til at lære om den del af digital dannelse, der handler om: ”Hvad er i orden at gøre i dokumenter som deles med klassekammerater?

Lærerne fortalte, at de var meget inspireret af bogen ”Flydende læsning i praksis” af Gertrud Brandt, samt at Kochs valgte værdi virkelyst havde ført dem på sporet af Anne Kirketerps forskning om Skubmetoden og foretagsomhedens didaktik.²

Jeg vurderer undervisningen have både et alderssvarende højt faglige niveau samt værende varieret og differentieret i forhold alle elevers deltagelsesmuligheder.

Samtale med klassens lærere viste i høj grad om vidensinformeret professionalitet.

Kulturfag i 6 klasse indgik på besøgsdagen i et projektsamarbejde med dansk og natur og teknologi om Tanzania. Eleverne var optaget at lære om følgende tre af FN-bæredygtigheds mål: Ulighed, fattigdom (ekstrem og relativ) og rent vand/sanitet. Undervisningen startede med at skabe koblinger til sidste gangs undervisning om fattigdom. 10 børn deltog med stor fortællerlyst i deres genfortællinger af de to begreber, og der blev vist kort over fordelingen af de to fattigdomstyper i verden. Da et af FN’s mål er at sprede budskabet om målene til alle, så skulle eleverne lave kampagner, der kunne sprede budskabet. Derfor blev der lavet film, tekster og billeder til deling på bl.a. Facebook.

Det var tydeligt, at eleverne vidste, hvad de var ved at lære om, samt at læreren virkelig formåede i samarbejde med eleverne at skabe et positivt læringsmiljø.

Emneugen i 3,4,5 klasse handlede for de 39 elever og deres lærere om teaterstykket Snedronningen. Undervisningen startede med, at et af stykkets sange først blev sunget, og efterfølgende blev teksten diskuteret. Hvad var det for noget med den trolde splint i øjet?

Så blev der udviklet ideer til, hvordan fx røveren under røversangen kunne komme ind på scenen på bl.a. skateboard, danses, synges, laves kulisser, lys, lyd og musik. Det summede, af den særlige ”kaos” mange sikkert kan genkende, når mange

---

² For interesserede se evt. en video af Anne Kirketerp. <https://www.youtube.com/watch?v=tOOKDvVd6Xg>

mennesker skal bidrage med en lille del til et større fælles projekt. Efter den fælles opstart blev der efterfølgende arbejdet i forskellige projektgrupper.

Emneugen for eleverne i 0., 1. og 2. klasse handlede om de fire elementer jord, luft, ild og vand. Undervisningen var inddelt i 4. værksteder, hvor eleverne i løbet af en uge i aldersintegrerede grupper var rundt på alle værksteder. Torsdag skulle de til Lisbjerg kraftvarmeværk.

Som eksempler på hvad eleverne lærte om, så kan her nævnes, at eleverne byggede og samtalte om mobiler, faldskærme og luftballoner. I naturfagslokalet lærte eleverne om solens varme, lyn og vulkaner. De lærte og eksperimenterede med forsøg om friktionsvarme, der kan antænde brandbart materialer. I tilknytning hertil lærte de om brandtrekanten.

Eleverne lyttede, kommunikerede og eksperimenterede koncentreret og interesseret, hvilket jeg vurderer er i tråd med fagformålet med Natur og Teknologi.

Eleverne skal i faget natur/teknologi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i natur/teknologi tilegne sig færdigheder og viden om vigtige fænomener og sammenhænge samt udvikle tanker, sprog og begreber om natur og teknologi, som har værdi i det daglige liv.³

Lærerne fortalte desuden, at der gennem elevernes skoletid arbejdes med en progression i emneugerne. En sådan progression fra 1. til 9. klasse kunne eksempelvis være : De fire elementer, vikingetema, forestilling, Tanzania, brobygning og projektarbejde.

24 elever havde i engelsk i 10 klasse. Da jeg ankom til timen var de i færd med at se en film om mediebasert mobning. Efterfølgende arbejdede eleverne I par med spørgsmål. Der var rig mulighed for at få hjælp af læreren, som efterfølgende fortalte, at hun var optaget af, at alle elever blev bedre til engelsk. Derfor gjorde hun meget for at differentiere undervisningen og motivere eleverne til at forsøge sig med sproget.

På væggen hang et skil med følgende udsagn: ”Hvis du ikke svarer, så har du svaret forkert” og ” Et læringsrum er et rum hvor man 1) er koncentreret om undervisningen 2) føler sig til pas 3) tør dumme sig.

Jeg vurderer, at eleverne havde gode muligheder for at forbedre deres engelskkundskaber denne sene eftermiddag. Nogle elever skulle gå før tiden pga. af erhvervsarbejde. De blev registreret af læreren.

Elevrådet, med repræsentanter fra 6. til 9. klasse, var den 13. dec. samlet for at drøfte og tage stilling til bl.a. følgende punkter: Skoles nye logo, fødselsdagsgaver, nye computere, blå etages forbrug af usunde ting og ”vær nice”.

Især diskussionen om skolens nye logo vakte stærke følelser, og der kom mange argumenter på bordet, som viste, at symboler kan have stor betydning.

---

³ http://www.emu.dk/sites/default/files/Natur_teknologi%20-%20januar%202016.pdf

Vær nice - punktet handlede om, hvad der kunne gøres for at skabe bedre fællesskaber på tværs af årgange, så opståede uenigheder ikke udviklede sig til fjendskaber. Punktet vedr. computere handlede om dilemmaet mellem alle de gode nye muligheder, som det gav i undervisningen, hvis alle havde en god computer med hjemmefra, set i lyset af det at også satte nogle familiernes økonomi under et stort økonomiske pres.

På væggen hang der et skilt med skriften: -Vi lytter til hinanden, - Vi respekterer hinanden og - når en taler, er vi andre stille.

Jeg vurderer, at mødet, på eksemplarisk vis, er et eksempel på, at eleverne på Kochs skole både indføres i demokrati som både styreform og livsform. Det er således i tråd med folkeskolens krav stk.3

Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.⁴

Indtryk fra de rammesatte møder med Lisbeth Qvortrup, Kate Dybdahl og Morten Lund/Bo Westersøe.

Skolens udvikling v. Lisbeth Qvorrup

Årets møder med Lisbeth Qvortrup har bl.a. handlet om ledelsens bestræbelser på, i samarbejde med bestyrelse og ansatte, både at udvikle og bevare skolens undervisning med høj faglighed, social trivsel og personlig udvikling samt med fokus værdierne **fællesskab, virkelyst og kreativitet**. Disse tre værdier er i forbindelse med skolens 100 års jubilæum, efter en længere proces blandt forældre, elever og ansatte, blevet valgt som hovedværdier for Kochs skole.

Som en del af ovenstående proces er det også blevet besluttet, at Kochs skole vil tilføje en ny international dimension til skolens nuværende skolesyn. Hensigten er, at tiltaget skal være et løft til alle elever på skolen. Det betyder, at de nye internationale elever inviteres ind i Kochs skoles værdier, skolesyn, fællesskaber og fagforståelser mm, mens skolens nuværende elever får nye muligheder for både kulturelle og sproglige udblik mod verden. Som tilsynsførende ønsker jeg alle skolens parter held om lykke med etableringen af det internationale spor, og ser for nærværende ingen problemer i tiltaget så længe undervisningssproget forbliver på dansk i den danske afdeling. For eleverne i den internationale afdeling, har skolen fået dispensation til at undervisningssproget kan være engelsk.

På møderne har jeg fået indsigt i alle de dokumenter jeg har efterspurgt, om bl.a. skolens beskrivelser og kvalitetssikrings- og udviklingstiltag af den ikke - fagdelte undervisning.

I henhold til ny lov vedr. donationer så har jeg fået oplyst, at skolens ikke i indeværende skoleår har modtaget donationer fra samme donator, der overstiger 20.000 kr.⁵

⁴ <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=182008#id022b0e44-841e-4caf-9378-363beeaf94c1>

⁵ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185391>

Ikke fagdelt undervisning v. Kate Dybdahl

Kate fortalte om skolens årelange tradition med ikke fagdelt undervisning, som både er en del af ca. skoleårets 10 årlige emneugerne samt de resterende 30 ugers undervisning. Denne undervisningsform er således en væsentlig del af skolens selvforståelse i forhold til at tilbyde eleverne eksperimenterende, kreativ og meningsfuld undervisning. Netop pga. denne selvforståelse har der været iværksat forskellige tiltag på eksempelvis de ledelsesinitierede teamudviklingssamtaler, pædagogisk weekend og forskellige forældresamarbejder, hvor bl.a. følgende spørgsmål er blevet stillet: Gør vi det vi skal i ikke fagdelt undervisning, når der rettes et fagligt blik? Målet har i disse tiltag været at skærpe koblingen mellem emneuger og alm. uger. Dette arbejde har efter Kates vurdering mundet ud i eksempelvis bedre årsplaner. Det har også ført til nye faglige kompetenceudviklingstiltag i nogle teams. Et andet fokuspunkt har været at skærpe aftalerne om hvem, der bærer ansvaret over for de forskellige faglige perspektiver i ikke fagdelt undervisning.

Dette arbejde fremstår grundigt og systematisk. Fx begrundes Lille Rød og Lille Gul i et dokument ”Ikke -fagdelt undervisning marts 2017” således:

Vi har valgt, at holde fast i muligheden for, at lærerteamet i den enkelte klasse kan arbejde mere fleksibelt. Det giver plads til at kunne arbejde med tværfaglige emner, faglige forløb og hvad klassens lærere ellers vurderer, der er brug for at arbejde med i den enkelte klasse. ”Ikke-fagdelt” undervisning giver mulighed for et tæt samarbejde mellem klasselærerne, så de sammen kan forberede og gennemføre undervisningen i klassen.

I samme dokument kan læses, at lærerne er forpligtet til at pejle efter folkeskolens timetal på hvert klassetrin med mulighed for i perioder at afvige fra dette timetal. Der er ligeledes i dokumentet en tabel, der tydeliggør oversættelsen fra folkeskolens vejledende timetal i første klasse og Kochs modulopdeling.

Set i lyset af et af formålene i folkeskolereformen 2013 var at øge samarbejdet mellem klassen lærere, kan det konkluderes, at Kochs skole i særlig høj grad står mål med folkeskolen på dette punkt.

It i undervisningen v. Morten Lund/Bo Westersoe

På et møde den 13. dec. fortalte Morten og Bo om mange forskellige tiltag, som bibliotekets IT-afdeling bidrager med til at understøtte elevernes læring og lærernes undervisning. Jeg bemærkede, at samtalen bar præg af stor viden og indsigt i forhold til bl.a. følgende udfordringer:

- Tekniske udfordringer i forhold til valg af for eksempel platforme i ”skyen”, programmer, app’s og driften af hele den IT-tekniske side.

- Didaktiske udfordringer, hvor der pt. bl.a. er et aktionslæringsprojekt i gang med ekstern konsulent. Ligeledes er der fokus på digital dannelse, som bl.a. handler om at lære eleverne om søgeprocesser og kildekritik.
- IT som kompensation til elever med fx læseproblemer.

Opsamlende vurderinger som følger certificeringsudvalgets nye anbefalinger

På baggrund af ovenstående beskrivelser og vurderinger, vurderes det her til slut samlet set, at elevernes standpunkt og mulighed for at lære fagene dansk, regning/matematik og engelsk til fulde er på niveau med folkeskolens niveau. Fagets historie varetages gennem emneundervisning i 0.-2. klasse, periodeundervisning i 3.-5. klasse samt som dele af kulturfag i 6. - 9.klasse. Historie er prøvefag på Kochs skole på lige fod med folkeskolens andre prøvefag.

På baggrund af ovenstående beskrivelser og vurderinger så vurderes Kochs skoles samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Ligeledes vurderes Kochs skoles værdier, undervisningsformer, indholdsvalg generelle omgangsformer mm til fulde at leve op til at overholde kravet om at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Ligeledes ønsker alle ansatte i ånd og handlinger at udvikle og styrke elevernes kendskab til respekt for grundlæggende friheds-menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Det vurderes at undervisningssproget er dansk.

Certificeret tilsynsførende
Leif Vibild
Cand. Pæd. Generel Pædagogik
Lektor i Pædagogik
Underviser på Læreruddannelsen i Århus